

Medvirkning i ny kommunelov

Nytt i kommuneloven er bestemmelsen i § 5-12 om at kommuner og fylkeskommuner skal opprette eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Kommunenes og fylkeskommunene har lenge vært pålagt å opprette råd for eldre og råd for personer med funksjonsnedsettelse. Det nye er at reguleringen flyttes fra særlover til ny kommunelov med forskrift. Kommunene har ikke på samme måte vært pålagt å ha et ungdomsråd. Likevel hadde 9 av 10 kommuner i 2016 et ungdomsråd eller en annen form for medvirkningsordning for ungdom. Nå pålegges hver kommune og fylkeskommune å opprette et ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom. Dermed får ungdom en lovfestet rett til medvirkning på linje med eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Ny kommunelov § 5-12 fastslår at det er kommunestyret og fylkestinget som selv velger et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom. Rådene skal være rådgivende organ for kommunen eller fylkeskommunen, som har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Det følger av bestemmelsen at for eldreråd skal flertallet av medlemmene på valgtidspunktet ha fylt 60 år. For ungdomsråd er valgperioden på inntil to år og medlemmene skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år. Departementet kan gi forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådene. I forarbeidene til ny kommunelov er det lagt til grunn at reglene fra de to særlovene i all hovedsak skal videreføres med noen endringer.

Departementet har fastsatt en felles forskrift for de tre medvirkningsordningene. [Lenke til forskriften.](#)

I formålsbestemmelsen står det at forskriften skal sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i alle saker som gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom. Rådenes oppgave er å uttale seg om alle typer saker som gjelder disse gruppene. Det er også fastsatt at kommunestyret og fylkestinget skal etablere rutiner som sikrer at rådene mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, at uttalelsene fra rådene har mulighet til å påvirke utfallet av saken. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det kommunale eller fylkeskommunale organet som avgjør saken endelig.

Kommunestyret og fylkestinget vedtar sammensetningen av rådene. Organisasjoner som representerer henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom

har rett til å fremme forslag om medlemmer til det rådet som representerer deres interesser. Rådene velger selv sin leder og nestleder blant medlemmene. Det er også fastsatt at rådene skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp.

I forskriften står det videre at kommunestyret og fylkestinget kan gi rådene myndighet til å fordele bevilgninger og de kan også gi medlemmer av rådene møte- og talerett i folkevalgte organer.

Departementet vil lage en veileder for hver enkelt medvirkningsordning slik at brukerne får en enkel innføring i hvordan ordningen med brukervedvirkning skal utøves og hvilke krav kommunene må innfri.

[Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom](#)